

การเปรียบเทียบความตรงเชิงโครงสร้างและความคงที่ในการตอบ
ระหว่างมาตรวัดทัศนคติแบบลิเคิร์ตที่มีความเข้มของข้อความต่างกัน

นายชนาธิป ทุ้ยแป

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิจัยการศึกษา

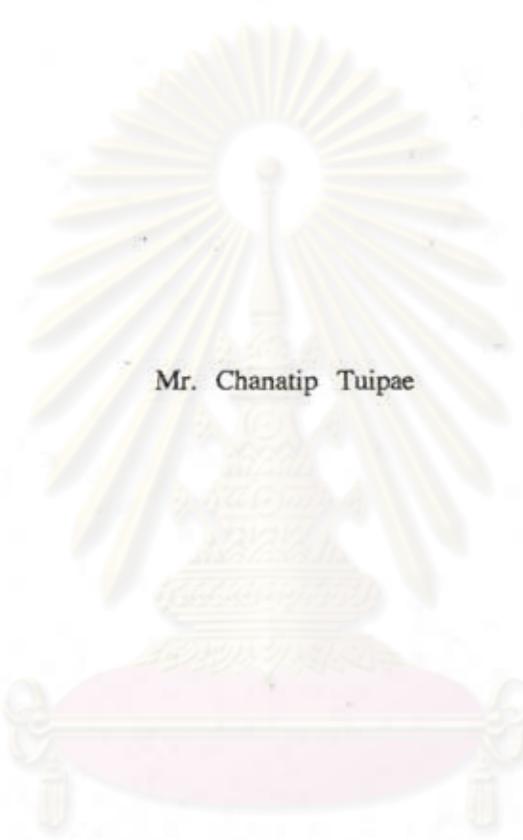
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-636-458-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A COMPARISON OF CONSTRUCT VALIDITY AND RESPONSE STABILITY AMONG
LIKERT ATTITUDE SCALES WITH DIFFERENT INTENSITY OF STATEMENTS

Mr. Chanatip Tuipae

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Measurement and Evaluation
Department of Education Research

Graduate school

Chulalongkorn University

Academic Year 1996

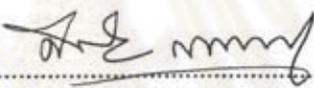
ISBN 974-636-458-8

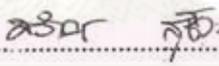
หัวข้อวิทยานิพนธ์   การเปรียบเทียบความตรงเชิง โครงสร้างและความคงที่ในการตอบ
ระหว่างมาตรวัดทัศนคติแบบลิเคิร์ตที่มีความความเข้มของข้อความต่างกัน
โดย   นายชนาธิป หุ้ยแป
ภาควิชา   วิจัยการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา   อาจารย์ ดร. สิริเดช สุชีวะ

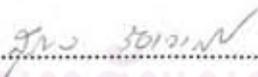
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

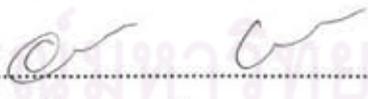

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์นายแพทย์ สุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สิริชัย กาญจนवासี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. สิริเดช สุชีวะ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุวิมล ว่องวาณิช)

..... กรรมการ
(อาจารย์ อวยพร เรืองตระกูล)

๒๕๓๙

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ชนาธิป ทู๋แย้ : การเปรียบเทียบความตรงเชิงโครงสร้างและความคงที่ในการตอบระหว่าง
มาตรวัดทัศนคติแบบลิเคิร์ตที่มีความเข้มของข้อความต่างกัน (A COMPARISON OF
CONSTRUCT VALIDITY AND RESPONSE STABILITY AMONG LIKERT ATTITUDE
SCALE WITH DIFFERENT INTENSITY OF STATEMENTS) อ.ที่ปรึกษา : อ.ดร.ศิริเดช
สุชีวะ, 132 หน้า. ISBN 974-636-458-8

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความตรงเชิงโครงสร้างและความคงที่ในการตอบ
ของมาตรวัดทัศนคติแบบลิเคิร์ตที่มีความเข้มของข้อความต่างกับมาตรวัดฉบับเกณฑ์ เครื่องมือที่ใช้ในการ
วิจัย คือมาตรวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครูแบบลิเคิร์ต ได้แก่ มาตรวัดฉบับเกณฑ์ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ
พัฒนาขึ้น มาตรวัดที่มีความเข้มอย่างมาก มาตรวัดที่มีความเข้มอย่างปานกลาง และมาตรวัดที่มีความเข้ม
อย่างอ่อนที่สร้างขึ้นเป็นคู่ขนาน จำนวน 3 ฉบับ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏ
เทพสตรี จำนวน 400 คน วิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ค่าความเที่ยงตามสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ
ครอนบาค วิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโดยโปรแกรมลิสเรล
และการวิเคราะห์ความคงที่ในการตอบ โดยการเปรียบเทียบตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ของผู้ตอบในแต่ละมาตรวัด
กับมาตรวัดฉบับเกณฑ์

ผลการวิจัย พบว่า ค่าความเที่ยงของมาตรวัดที่มีความเข้มอย่างปานกลางและมาตรวัดที่มี
ความเข้มอย่างอ่อนมีค่าสูงกว่ามาตรวัดฉบับเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญ ในส่วนของความตรงเชิงโครงสร้าง
มาตรวัดทั้ง 3 ฉบับมีความตรงเชิงโครงสร้างไม่แตกต่างจากมาตรวัดฉบับเกณฑ์ และในส่วนของความคงที่
ในการตอบ พบว่า มาตรวัดที่มีความเข้มอย่างปานกลางมีความคงที่ในการตอบมากที่สุด รองลงมาคือ
มาตรวัดที่มีความเข้มอย่างมาก และมาตรวัดที่มีความเข้มอย่างอ่อนตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์
สาขาวิชา การวัดและประเมินผลการศึกษา
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C840643 : MAJOR EDUCATIONAL MEASUREMENT AND EVALUATION

KEY WORD: CONSTRUCT VALIDITY / RESPONSE STABILITY / LIKERT'S ATTITUDE SCALE / INTENSITY OF STATEMENT

CHANATIP TUIPAE : A COMPARISON OF CONSTRUCT VALIDITY AND RESPONSE STABILITY AMONG LIKERT ATTITUDE SCALE WITH DIFFERENT INTENSITY OF STATEMENTS. THESIS ADVISOR : DR. SIRIDECH SUCHEEWA, 132 pp.
ISBN 974-636-458-8

The purpose of this research was to compare the construct validity and response stability among likert attitude scales with different intensity of statement. The research instrument was the attitude scales towards teacher's professional developed by Pithiyanuwat et. al. and the three parallel scales: the strong-intensity scale, the middle-intensity scale and the mild-intensity scale. The sample consisted of 400 students in Faculty of Education, Tepsatri Rajabhat Institute. Data were analyzed through descriptive statistics and estimated reliability by Cronbach's alpha coefficient. Confirmatory Factor Analysis was performed to determine the construct validity through LISREL. Then a comparison of the percentile rank between the different intensity scales and the criteria scale was performed to determine response stability.

The results were: 1) the middle-intensity scale and mild-intensity scale had significantly higher reliability than the criteria scale. 2) All different intensity scale had the same construct validity as the criteria scale. 3) The middle-intensity scale had the most response stability, and followed by strong-intensity scale and mild-intensity scale, respectively.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์

สาขาวิชา การวัดและประเมินผลการศึกษา

ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิต *Chanatip*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *ศิริเดช สุชีวะ*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ทั้งนี้ได้รับความกรุณาเอาใจใส่อย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์อวยพร เรืองตระกูล อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการและอาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยการศึกษาทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ต่างๆ ให้แก่ผู้วิจัยซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้ให้เงินทุนอุดหนุนการวิจัยบางส่วนในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้บริหาร คณะอาจารย์ และนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ของสถาบันราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณพี่ ๆ และเพื่อน ๆ และน้อง ๆ ภาควิชาวิจัยการศึกษาทุกคน โดยเฉพาะ คุณสมเกียรติ ทานอก คุณนิคม นาคอ้าย คุณปรมินทร์ อริเดช คุณบวร คู่มสิริพิทักษ์ และคุณรัชนีทร มุกดา ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา รวมทั้งญาติพี่น้องทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา จนผู้วิจัยได้มีโอกาสศึกษาจนสำเร็จถึงขั้นนี้

ชนาธิป หุ้ยแป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญแผนภาพ.....	ญ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมุติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	7
ตอนที่ 1 มโนทัศน์เกี่ยวกับทัศนคติ.....	7
ตอนที่ 2 มโนทัศน์เกี่ยวกับการวัดทัศนคติ.....	11
ตอนที่ 3 มโนทัศน์เกี่ยวกับมาตรวัดทัศนคติตามวิธีการของลิเคิร์ต.....	14
ตอนที่ 4 มโนทัศน์เกี่ยวกับความตรงเชิงโครงสร้างและความคงที่ในการตอบ.....	17
ตอนที่ 5 มโนทัศน์เกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน.....	21
ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรวัดทัศนคติแบบลิเคิร์ต.....	25
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	29
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	29
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	30
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	32

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่	
3 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
ตอนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐานของข้อกระทงในมาตรวัดทัศนคติแบบลิเคิร์ต ทั้ง 4 ฉบับ.....	37
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงของคะแนนที่ได้จากมาตรวัดทัศนคติ แบบลิเคิร์ตทั้ง 4 ฉบับ.....	42
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความตรงเชิงโครงสร้างของมาตรวัดทัศนคติ แบบลิเคิร์ตทั้ง 4 ฉบับ.....	44
ตอนที่ 4 ความคงที่ในการตอบของมาตรวัดทัศนคติแบบลิเคิร์ตทั้ง 4 ฉบับ.....	61
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	78
สรุปผลการวิจัย.....	79
อภิปรายผลการวิจัย.....	80
ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้.....	82
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	82
รายการอ้างอิง.....	84
ภาคผนวก.....	88
ประวัติผู้วิจัย.....	132

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนของกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามสาขาวิชาและชั้นปี ของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเทพสตรี.....	30
2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนรายข้อกระทงของ มาตรวัดทัศนคติแบบลิเคิร์ต ที่มีความเข้มของข้อความต่างกันทั้ง 4 ฉบับ.....	38
3 การทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่ามัชฌิมเลขคณิตของ มาตรวัดแต่ละฉบับ.....	40
4 สัมประสิทธิ์การกระจายของคะแนนที่ได้จากมาตรวัดแต่ละฉบับ.....	41
5 ค่าความเที่ยงและการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าความเที่ยงของคะแนน การวัดทัศนคติแบบลิเคิร์ตที่มีความเข้มของข้อความต่างกัน 4 ฉบับ.....	42
6 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจด้วยการสกัดองค์ประกอบแบบ ส่วนประกอบสำคัญและหมุนแกนแบบเวรีแมกซ์.....	45
7 เมตริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงในมาตรวัดฉบับที่ 1 (ความเข้มอย่างมาก).....	48
8 เมตริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงในมาตรวัดฉบับที่ 2 (ความเข้มอย่างปานกลาง).....	49
9 เมตริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงในมาตรวัดฉบับที่ 3 (ความเข้มอย่างอ่อน).....	50
10 เมตริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงในมาตรวัดฉบับที่ 4 (ฉบับเกณฑ์).....	51
11 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรมลิสเรล ของมาตรวัดฉบับที่ 1 (ความเข้มอย่างมาก).....	56
12 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรมลิสเรล ของมาตรวัดฉบับที่ 2 (ความเข้มอย่างปานกลาง).....	57
13 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วยโปรแกรมลิสเรล ของมาตรวัดฉบับที่ 3 (ความเข้มอย่างอ่อน).....	58

สารบัญตาราง (ต่อ)

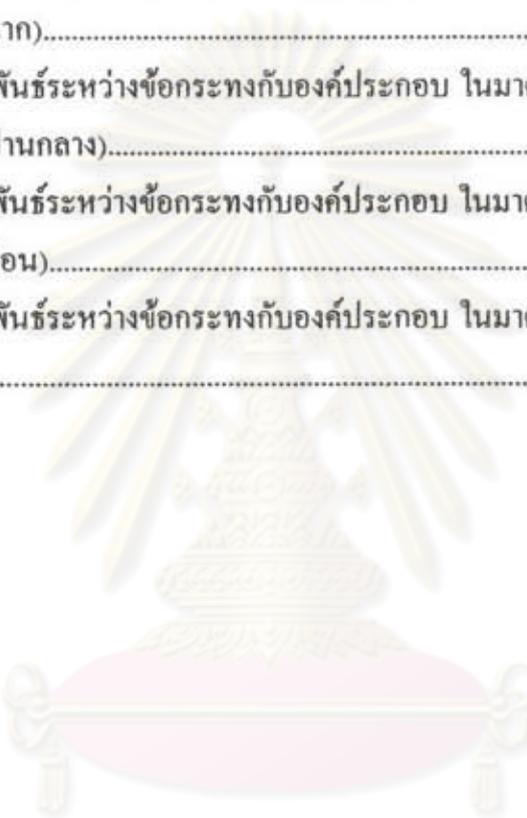
	หน้า
14 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงขึ้นชั้นด้วยโปรแกรมลิสรล ของมาตรวัดฉบับที่ 4 (ฉบับเกณฑ์).....	59
15 ค่าสถิติแสดงความเหมาะสมของ โมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของมาตรวัด แต่ละฉบับ.....	60
16 ตำแหน่งเปอร์เซนไทล์ของผู้ตอบในมาตรวัดแต่ละฉบับ.....	61

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1 โมเดลความสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับองค์ประกอบ (ต้นแบบ).....	46
2 โมเดลความสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับองค์ประกอบ ในมาตรวัดฉบับที่ 1 (ความเข้มอย่างมาก).....	52
3 โมเดลความสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับองค์ประกอบ ในมาตรวัดฉบับที่ 2 (ความเข้มอย่างปานกลาง).....	53
4 โมเดลความสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับองค์ประกอบ ในมาตรวัดฉบับที่ 3 (ความเข้มอย่างอ่อน).....	54
5 โมเดลความสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงกับองค์ประกอบ ในมาตรวัดฉบับที่ 4 (ฉบับเกษจ์).....	55

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่

1 การเปรียบเทียบค่ามัธยฐานเลขคณิตของข้อกระทงในแต่ละมาตรวัด.....	39
2 การเปรียบเทียบค่าความเที่ยงของมาตรวัดแต่ละฉบับ.....	43
3 การแจกแจงคะแนนของมาตรวัดแต่ละฉบับในข้อกระทงที่ 1.....	68
4 การแจกแจงคะแนนของมาตรวัดแต่ละฉบับในข้อกระทงที่ 2.....	68
5 การแจกแจงคะแนนของมาตรวัดแต่ละฉบับในข้อกระทงที่ 3.....	69
6 การแจกแจงคะแนนของมาตรวัดแต่ละฉบับในข้อกระทงที่ 4.....	69
7 การแจกแจงคะแนนของมาตรวัดแต่ละฉบับในข้อกระทงที่ 5.....	70
8 การแจกแจงคะแนนของมาตรวัดแต่ละฉบับในข้อกระทงที่ 6.....	70
9 การแจกแจงคะแนนของมาตรวัดแต่ละฉบับในข้อกระทงที่ 7.....	71
10 การแจกแจงคะแนนของมาตรวัดแต่ละฉบับในข้อกระทงที่ 8.....	71
11 การแจกแจงคะแนนของมาตรวัดแต่ละฉบับในข้อกระทงที่ 9.....	72
12 การแจกแจงคะแนนของมาตรวัดแต่ละฉบับในข้อกระทงที่ 10.....	72
13 การแจกแจงคะแนนของมาตรวัดแต่ละฉบับในข้อกระทงที่ 11.....	73
14 การแจกแจงคะแนนของมาตรวัดแต่ละฉบับในข้อกระทงที่ 12.....	73
15 การแจกแจงคะแนนของมาตรวัดแต่ละฉบับในข้อกระทงที่ 13.....	74
16 การแจกแจงคะแนนของมาตรวัดแต่ละฉบับในข้อกระทงที่ 14.....	74
17 การแจกแจงคะแนนของมาตรวัดแต่ละฉบับในข้อกระทงที่ 15.....	75
18 การแจกแจงคะแนนของมาตรวัดแต่ละฉบับในข้อกระทงที่ 16.....	75
19 การแจกแจงคะแนนของมาตรวัดแต่ละฉบับในข้อกระทงที่ 17.....	76
20 การแจกแจงคะแนนของมาตรวัดแต่ละฉบับในข้อกระทงที่ 18.....	76
21 การแจกแจงคะแนนของมาตรวัดแต่ละฉบับในข้อกระทงที่ 19.....	77